

TRAMCOMMISSIE

Onderwerp Reactie op beantwoording door college van B&W
van vragen tramcommissie

Aan de leden van de raadscommissie B&V

Telefoon 050 367 77 27	Bijlage(n)	Ons kenmerk	GR 11.2875900
Datum 15-12-2011	Uw brief van	Uw kenmerk	

Geachte raadsleden,

In uw vergadering op 12 oktober is de brief van de tramcommissie over de stand van zaken besproken. In deze brief waren ook de voorgenomen acties voor 2011 en 2012 opgenomen (tot stand gekomen op basis van het rondje langs alle fracties). Om invulling te geven aan de acties voor 2011 is per brief op 8 en 9 november informatie ingewonnen bij zowel het Projectbureau Regiotram als bij het College van B&W.

Wat nu voorligt

Het College heeft de beantwoording op beide brieven in zijn vergadering van 13 december vastgesteld. Uw voorzitter heeft de tramcommissie op 30 november verzocht om de beantwoording door het college te voorzien van een reactie en beide documenten door te sturen aan de commissie Beheer & Verkeer. Op 14 december heeft de tramcommissie kennis genomen van de reactie van het College en is onderstaande reactie tot stand gekomen. Vanwege het moment van beantwoording door het college kan de tramcommissie pas nu richting de commissie Beheer & Verkeer reageren. Ondanks de korte aanlevertermijn in relatie tot uw vergadering op 20 december hecht de tramcommissie er toch aan u de beantwoording van het college en de reactie van de tramcommissie hierop toe te sturen.

We geven u ter overweging mee deze reactie en de brief van het college met de antwoorden op de vragen van de tramcommissie te betrekken bij uw vergadering op 20 december.

Reactie tramcommissie bij beantwoording college (d.d. 7 december 2011, kenmerk RO11.2835794) op brieven tramcommissie met vragen aan Projectbureau RegioTram (d.d. 8 november 2011) en het college (d.d. 9 november 2011)

In onze reactie hanteren wij de volgorde van beantwoording van de vragen zoals door het college aangehouden in zijn antwoord.

N.a.v. vraag over specificatie 20 miljoen euro

In de beantwoording geeft het college aan wat de gevolgen zijn van een eenzijdig

besluit, namelijk door de gemeente, tot stopzetten van het project. Niet duidelijk is wat de gevolgen zijn als de gemeente samen met de provincie besluit tot stopzetting van het project, of de provincie en de regio Groningen-Assen samen. Ook blijft in het midden of het indienen van een claim bij afbreken alleen succesvol kan zijn nadat de opdracht is gegund aan het consortium met de beste bieding.

Ten aanzien van de opmerkingen over de Glauδέlocatie (volgvel 1)

In het tracébesluit is de Glauδέlocatie nog niet volledig uitgewerkt. De tramcommissie zou het wenselijk vinden in kaart te hebben wat de situatie ter plekke wordt. Op basis hiervan kan dan een betere inschatting gemaakt worden van de waarde van deze locatie (welke mogelijkheden resteren er ter plaatse voor andere ontwikkelingen en welke additionele waarde zou dit kunnen hebben?). Onduidelijk is voor de tramcommissie hoe de boekwaarde van de Glauδέlocatie nu tot stand is gekomen.

Ten aanzien van de start van de planning en fasering (volgvel 2)

In de recent ontvangen nota outputspecificaties is sprake van acht verschillende fasen, waarvan de consultatiefase doorloopt tot en met januari 2012. De dialoofase zou lopen van februari tot en met april 2012. De definitieve inschrijving zou plaatsvinden van mei tot en met november 2012. Eind 2012 zou het gunningsbesluit door de raad genomen worden.

In de beantwoording van het college is nu sprake van de Eigenlijke dialoofase die van 19 maart tot en met juni 2012 loopt. Begin juli is de 'uitnodiging tot inschrijving': consortia doen op basis daarvan hun definitieve bieding die begin augustus wordt ingediend. In augustus wordt deze beoordeeld. Eind september wordt de definitieve bieding aan de raad gezonden.

De tramcommissie heeft zich onder andere ten doel gesteld om de planning van de besluitvorming door de raad zo helder mogelijk in beeld te brengen, vandaar dat deze gewijzigde beschrijving leidt tot de volgende vraag: er wordt in de beantwoording nu andere terminologie gehanteerd voor de fasering en ook de planning van de besluitvorming is niet identiek aan datgene wat in de nota outputspecificaties staat. Waarom is dit het geval en wat is de betekenis hiervan?

Besluitvorming door colleges, raden en Staten (volgvel 2)

In de beantwoording schetst het College de gang van zaken begin september: dan moeten Stuurgroep, College van B&W van Groningen en College van Gedeputeerde Staten van de Provincie Groningen instemmen met de geselecteerde aanbidding. De definitieve bieding wordt vervolgens aan de gemeenteraad van Groningen verzonden. Deze beschrijving leidt bij de tramcommissie tot de volgende vragen en

Onderwerp Reactie op beantwoording door college van B&W van vragen tramcommissie

opmerkingen: welke graden van vrijheid hebben Stuurgroep en beide Colleges nog bij hun instemming? In hoeverre geldt dezelfde mate van vrijheid voor de gemeenteraad? De tramcommissie gaat ervan uit dat de gemeenteraad in moet stemmen met een raadsvoorstel, maar dit wordt niet geëxpliciteerd in de beantwoording. De tramcommissie vraagt zich af of het College van Gedeputeerde Staten het besluit nog moet laten goedkeuren door Provinciale Staten en zo ja, wanneer dit gepland staat.

De tramcommissie zal nog contact leggen met de griffie van de Provinciale Staten van de Provincie Groningen om na te gaan wanneer bespreking van de plannen rondom de RegioTram geagendeerd staat in de commissievergaderingen van de Provinciale Staten en in de vergadering van Provinciale Staten. Dit is het laatste actiepunt uit het actieplan voor 2011.

Zaken die betrokken worden bij de definitieve documenten (volgvel 3)

Het is de tramcommissie niet duidelijk wat bedoeld wordt met de input uit bestuur en samenleving.

Voorstel voor behandeling van documenten in de Commissie Beheer & Verkeer (volgvel 3)

Het valt de tramcommissie op dat in het schema zoals opgenomen onderaan volgvel 3 wel sprake is van behandeling van een aantal onderwerpen en documenten in de Commissie Beheer & Verkeer, maar dat geen rekening wordt gehouden met de mogelijkheid dat bespreking in de gemeenteraad gewenst is, of zelfs noodzakelijk indien een besluit wordt gevraagd. Hier voorziet het schema niet in. Wanneer de definitieve documenten op 19 maart gereed dienen te zijn, zou een eventueel besluit in de raadsvergadering van februari genomen moeten worden; behandeling in de Commissie Beheer & Verkeer eind februari/begin maart kan dan niet leiden tot een tijdig besluit van de gemeenteraad. De tramcommissie doet de suggestie aan de Commissie Beheer & Verkeer om hierover duidelijkheid te krijgen bij het college van B&W.

Aangegeven wordt dat de vergaderingen van de Commissie Beheer & Verkeer nog moeten worden gepland. Het lijkt erop alsof bedoeld wordt op separate commissievergaderingen, naast de reguliere commissievergaderingen. Het is voor de tramcommissie de vraag of het voorstel van het College haalbaar is voor de Commissie Beheer & Verkeer.

Second opinion op het DBFMO-contract (volgvel 6)

In de beantwoording wordt aangegeven dat een aantal samenhangende second opinions is gevraagd door provincie, gemeente en projectbureau Regiotram samen.

Onderwerp Reactie op beantwoording door college van B&W van vragen tramcommissie

Aangegeven wordt dat als de gemeenteraad een eigen second opinion uit wil laten voeren op de concepten, dat de uitkomsten daarvan dan eind januari bij het College bekend moeten zijn. Dan kunnen de eventuele aanbevelingen verwerkt worden. De tramcommissie heeft hierbij een aantal vragen en opmerkingen. Het is begrijpelijk dat aanbevelingen eind januari binnen moeten zijn om te kunnen verwerken in de stukken. Evenwel spreekt de Commissie Beheer & Verkeer eind februari/begin maart over deze concepten. De tramcommissie vraagt zich af hoe de behandeling van de documenten in de Commissie Beheer & Verkeer (en eventueel hierop volgend in de gemeenteraad) zich verhoudt tot de opmerking over eind januari. Een behandeling in de Commissie of de gemeenteraad kan nog leiden tot een besluit van de gemeenteraad tot wijziging in de documenten die ter instemming voorliggen, zo de tramcommissie begrijpt. Hoe moet de uitspraak over eind januari in dit verband gelezen worden?

De tramcommissie heeft in haar actieplan 2012 staan dat een second opinion op het DBFMO-contract zal worden uitgevoerd. In combinatie met de beantwoording door het college legt de tramcommissie het volgende dilemma aan u voor:

- de tramcommissie acht het niet uitvoerbaar om nu een onafhankelijke expert in te schakelen die eind januari zijn bevindingen oplevert. Als dit al zou lukken, zal dit zeer waarschijnlijk in schriftelijke vorm geschieden waarvan de raad(scommissie) in geringe mate kennis zal kunnen nemen alvorens dit aan het Projectbureau verzonden zal moeten worden. Deze gang van zaken zou er wel toe leiden dat de second opinion van de raad nog meegenomen kan worden in de stukken zoals deze worden opgesteld;
- de tramcommissie acht het wel uitvoerbaar om een onafhankelijke expert te vinden die in de maand februari de raadscommissie in een separate bijeenkomst door het concept DBFMO-contract kan leiden. In een dergelijke bijeenkomst zou de expert dan vanuit het perspectief van de gemeenteraad het contract kunnen toelichten en op deze wijze de raadscommissie kunnen bijstaan in de besluitvorming. Dit zou vergen dat er op enig moment in februari een versie van het DBFMO-contract ter beschikking gesteld kan worden van deze expert en dat – mogelijk is dat dan nog vóór aanlevering door het college van het document aan de raad – de raad al over dit eerdere concept met de expert van gedachten wisselt. Indien uit deze bespreking nog wensen en bedenkingen voortvloeien, kunnen deze tijdens de behandeling van het DBFMO-contract in de Commissie Beheer & Verkeer aan het College worden meegegeven. Nadeel van deze keuze is dat de opmerkingen van de raad dan pas in een later stadium worden meegegeven.

De tramcommissie hoort graag hoe de Commissie Beheer & Verkeer hier tegen aan kijkt.

Volgvel 4

Onderwerp Reactie op beantwoording door college van B&W van vragen tramcommissie

Experts uit Edinburgh en/of Bremen (volgvel 7)

Het uitnodigen van experts uit Edinburgh en/of Bremen is in het actieplan van de tramcommissie opgenomen voor 2012. Het College geeft aan dat naar verwachting in december 2011 een analyse beschikbaar zal komen van de situatie in Edinburgh. De tramcommissie stelt voor deze analyse af te wachten en vervolgens te bepalen (in samenspraak met de commissie Beheer & Verkeer) of het nog nuttig wordt geacht een expert uit Edinburgh een lezing te laten houden. De tramcommissie handhaaft wel het voornemen een expert uit Bremen uit te nodigen.

Tot slot

De tramcommissie zal de verschillende momenten voor behandeling van documenten in de commissievergaderingen, de voorgenomen acties van de tramcommissie in het actieplan 2012 en de overige relevante momenten in één schema proberen te vatten. Dit schema zal u binnenkort worden toegezonden.

Met vriendelijke groet,
namens de tramcommissie,

E. van Lente,
Voorzitter.

Bijlage:

- beantwoording 14-12-2011 van het college van B&W op vragen van de tramcommissie (RO11.2835794)

Bestuursdienst

Telefoon (050) 367 87 18/ Ludwlg van Duren
Onderwerp Beantwoording vragen Tramcommissie

Aan de voorzitter van de Tramcommissie van
de gemeente Groningen, mw. E. van Lente
te
GRONINGEN

GRIFFIE	
reg.nr.	QR11.2871705
ingek.	14 DEC. 2011
class.	-2.07.51
te beh. door:	QR
kopie gez. aan:	

Datum 14 DEC 2011

Bijlage(n) 1

Ons kenmerk RO11.2835794

Uw brief van 9 november 2011

Uw kenmerk GR11.2810618 en
GR11.2810621

Geachte heer, mevrouw,

Met deze brief reageren wij op uw brieven van respectievelijk 9 november 2011 aan ons College en 8 november 2011 aan de projectorganisatie RegioTram.

1. Beantwoording vragen uit uw brief GR11.2810618, d.d. 09-11-2011 aan ons College.

Kunt u een specificatie geven van de in bijlage 2 van de Begroting 2012 genoemde € 20 mln. voor gemaakte plankosten, afboeking van de Glauvélocatie en verwervingen?

Indien gestopt zou worden met het project RegioTram dient rekening te worden gehouden met maximaal € 20 mln. voor het afdekken van de gemaakte plankosten, de afboeking van de boekwaarde van de Glauvélocatie en verwervingen. Dit bedrag is gebaseerd op de stand van het project op 1 mei 2011 en een scenario waarbij de gemeente éézijdig besluit het project te stoppen en alle gemaakte kosten door de gemeente moeten worden afgedekt, omdat de provincie en de regio de gemeente aansprakelijk stellen.

Plankosten

De ontwikkeling van de plannen voor de RegioTram heeft tot 1 mei 2011 € 15,3 mln. gekost.

Daarnaast heeft de gemeente tot 1 mei 2011 € 1,2 mln. interne kosten gemaakt.

Verwervingen

Aan noodzakelijke verwervingen is tot (1 mei 2011) € 3 mln. uitgegeven. Hierop drukt een jaarlijkse rentelast van € 110.000,--. Stoppen met de RegioTram betekent dat deze verwervingen weer verkocht moeten worden. We gaan er vanuit dat bij verkoop een verlies van € 0,8 mln. zal optreden.

Glaudélocatie:

Daarnaast zijn aankopen verricht in het Glaudégebied ten behoeve van de RegioTram. De boekwaarde van Glaudé bedraagt € 2,7 mln. Daar het twijfelachtig is of de herontwikkeling van de Glaudélocatie zonder realisatie van de tram tot een positief exploitatieresultaat zal leiden, zijn deze kosten in het genoemde maximale bedrag van € 20 mln. opgenomen.

Gedeelde kosten (gemeente, provincie en regio):

Plankosten projectbureau	€ 15,3 mln.
Verwervingen (woonschepen en Eikenlaan)	€ 3,0 mln.
Verwachte verkoopopbrengst verwervingen	€ 2,2 mln. -/-
Boekwaarde Glaudé	€ 2,7 mln.
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 18,8 mln.</i>

Gemeentelijke kosten:

Interne plankosten gemeente Groningen	€ 1,2 mln.
Jaarlijkse rentelasten verwervingen	€ 0,1 mln.
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 1,3 mln.</i>

Totaal (afgerond) € 20 mln.

In bovenstaand overzicht is geen vergoeding voor de consortia opgenomen omdat hier op dat moment naar onze mening nog geen sprake van was.

De andere € 19 mln. is of wordt gebruikt voor onderdelen van het raamwerk RegioRail. Kunt u hier een toelichting op geven? Als het tramproject niet door mocht gaan, zijn deze aanpassingen dan wel nodig, of is dit inmiddels vooruitlopend op de komst van de tram al in beweging gezet?

Stopzetten van het project RegioTram betekent dat een onderdeel van het Raamwerk RegioRail niet gerealiseerd wordt. Dit betekent echter niet dat alle overige onderdelen van het Raamwerk RegioRail niet gerealiseerd zullen worden. De viersporigheid Europapark en de aanpassingen aan het hoofdstation zijn noodzakelijk om de uitbreiding en doorkoppeling van de regionale treinverbindingen mogelijk te maken.

2. Beantwoording vragen uit uw brief GR11.2810621, d.d. 08-11-2011 aan het projectbureau RegioTram.

Welke claim zouden consortia kunnen doen in de huidige fase van de aanbesteding?

Hiervoor verwijzen we naar de Aanbestedingsleidraad: *Art. 3.4 Afbreken procedure – terugtrekken Gegadigden*

Als we de aanbestedingsprocedure afbreken, hebben de consortia recht op een vergoeding. De hoogte van een vergoeding is afhankelijk van het stadium waarin de aanbestedingsprocedure zich bevindt en van de inspanningen van de consortia. De vergoeding is gebaseerd op 50% van de door de consortia gemaakte kosten tot een maximum van 2 miljoen euro. Daarnaast kunnen marktpartijen een claim indienen. De kans op succes hiervan is niet groot, zolang wij ons als aanbestedende partij aan de aanbestedingsleidraad houden. In de aanbestedingsleidraad staat dat we de aanbesteding voortijdig mogen stoppen.

De tramcommissie wil graag inzicht in de cruciale momenten in de besluitvorming: welke besluiten luiden een nieuwe fase in de aanbesteding in?

Om deze vraag te beantwoorden volgt een korte toelichting op het vervolg van het aanbestedingsproces.

U hebt onlangs van ons de aanbestedingsdocumenten voor de Consultatiefase ontvangen. Op dit moment worden de consultatiegesprekken gevoerd. De volgende fase is de Eigenlijke Dialoofase. Deze start volgens de huidige planning op 19 maart 2012. Hiervoor moeten de volgende documenten worden vastgesteld:

- definitieve Outputspecificaties (eisen en wensen);
- definitief DBFMO contract;
- definitieve Aanbestedingsleidraad.

Daarna begint de Eigenlijke Dialoofase. Deze fase heeft een vertrouwelijk karakter. De marktpartijen maken dan hun dialoogproducten: een vervoerplan, een managementplan, een inpassing- en vormgevingsplan, een rollend materieelplan en een omgevingsplan. Al deze plannen worden getoetst aan de Outputspecificaties (eisen). Deze fase wordt afgesloten met een beoordeling van de dialoogproducten in juni 2012.

Begin juli is de "Uitnodiging tot inschrijving". Dan doen de consortia hun definitieve bieding. Begin augustus worden deze ingediend. In de maand augustus worden ze beoordeeld. Begin september wordt op basis hiervan de winnende inschrijver geselecteerd. Hiermee moeten Stuurgroep, ons College en het college van GS instemmen. Volgens de huidige planning zou ons College en het college van GS hier op dinsdag 4 september een besluit over moeten nemen. Daarna gaat de rechtsbeschermingstermijn van 14 dagen in. De verwachting is dat de definitieve bieding eind september 2012 aan uw raad verzonden wordt. Deze bieding voldoet aan de vooraf gestelde eisen en past binnen de vastgestelde plafondprijs. De inhoud van de bieding kan daarom in principe niet meer worden gewijzigd. Op basis van deze bieding wordt de raad gevraagd het gereserveerde krediet voor de RegioTram vrij te geven. Mocht de raad onverhoopt besluiten niet te gunnen ondanks dat de bieding aan de vooraf gestelde voorwaarden voldoet, dan kan waarschijnlijk een aantal schadeclaims worden verwacht: van de consortia en van de provincie Groningen en de Regio Groningen Assen.

De komende maanden wordt gewerkt aan het definitief maken van de Outputspecificaties, het DBFMO contract en de Aanbestedingsleidraad. Daarbij

worden de volgende zaken betrokken:

- de input uit consultatie van bestuur en samenleving;
- de input uit de dialooggesprekken met de consortia;
- de input uit de second opinions die we nog laten uitvoeren (verderop in deze brief bij uw vraag over een second opinion op het DBFMO contract wordt hierop een toelichting gegeven).

Ook wordt daarvoor een aantal zaken verder uitgewerkt. We noemen de uitwerking van de eis voor het overnemen van buspersoneel en het ontwerp van de Zonnelaan (parkeren).

Daarnaast worden nu de business case en de plafondprijs geactualiseerd.

In december en januari a.s. willen we graag met u van gedachten wisselen over de voortgang van de aanbesteding en de mogelijke wijzigingen in de outputspecificaties die uit de gesprekken met de markt of uit nader onderzoek naar voren komen.

Alle belangrijke wijzigingen ten opzichte van de u bekende concept aanbestedingsdocumenten vatten we voor u samen in een wijzigingsnotitie. Hierover horen we graag uw opvattingen in een nog te plannen bijeenkomst eind februari of begin maart 2012.

Om de raad voldoende gelegenheid te geven zich uit te spreken, is ons voorstel drie keer met de commissie Beheer & Verkeer bijeen te komen. In onderstaande kalender geven we een zo volledig mogelijk beeld van de planning van de komende maanden (de genoemde commissievergaderingen zijn overigens nog niet gepland):

<i>Wanneer</i>	<i>Onderwerpen</i>
December 2011	Commissie over Outputspecificaties: terugkoppeling wat is gebeurd met opmerkingen gemaakt tijdens bijeenkomst cie B&V van 24 oktober, eerste signalen uit de markt en voortgang van de aanbestedingsprocedure
Januari 2012	B&W stelt actualisatie van de business case beschikbaar aan de Raad inclusief de second opinion en de reactie van het college hierop
Januari 2012	Commissie over Outputspecificaties: signalen uit de markt, inzoomen op social return en buspersoneel
Januari 2012	Bestemmingsplan tracédelen 1 en 2 in commissie Ruimte en Wonen/Beheer en Verkeer en in de Gemeenteraad
Januari 2012	Besluit over parkeren Zonnelaan en ligging fietspad Grote Markt
Eind februari/begin maart 2012	Commissie over de definitieve aanbestedingsdocumenten inclusief second opinion op DBFMO contract en outputspecificaties met reactie van het college hierop.

	Bespreking hiervan vindt plaats op basis van de notitie met wijzigingen.
--	--

N.B. Op woensdag 23 november 2011 heeft het college u in de commissie Beheer en Verkeer meegedeeld dat de aanbestedingsprocedure van de RegioTram verder gaat met twee partijen. Op 24 november 2011 heeft u hierover een brief ontvangen (kenmerk BD11.2832052). Zoals afgesproken zult u hierover in december 2011 verder praten op basis van een achtergrondnotitie welke wij u nog zullen toesturen.

Wat zijn de geplande overlegmomenten tussen project RegioTram en de Stuurgroep in de komende tijd en welke onderwerpen komen dan volgens planning aan de orde?

De Stuurgroepvergaderingen voor de komende periode zijn nog niet definitief gepland. De insteek is om met regelmaat (soms wekelijks) een vergadering van de Stuurgroep te beleggen.. Aangezien nog niet bekend is welke input vanuit de consultaties komt, zijn de exacte onderwerpen van de vergaderingen nog niet te benoemen. In ieder geval zal half januari en begin februari een Stuurgroepvergadering worden gepland voor bespreking van eventuele onderwerpen vanuit de consultaties. Het vaststellen van de notitie met wijzigingen zal op basis van de huidige planning half februari kunnen plaatsvinden.

De tramcommissie wil scherp inzicht in de risicoverdeling. Wat is de huidige stand van zaken van de risico-verdeling? Is nu voldoende helder wat de risico's voor publieke partijen zijn en welke voor het consortium? Welke bedragen zijn opgenomen om die risico's door het consortium over te laten nemen?

In beginsel zijn alle kosten om de verplichtingen na te komen voor het winnende consortium, tenzij in de DBFMO-overeenkomst is opgenomen dat het een risico is voor ons als opdrachtgever. Risico's die voor rekening van de opdrachtgever komen, worden een *geval van vergoeding* genoemd omdat er bij het optreden van een dergelijk risico een vergoeding aan het consortium moet worden betaald. In het conceptcontract staan de volgende Gevallen van Vergoeding:

- eventuele kosten als gevolg van een tekortkoming van de opdrachtgever of een wijziging door de opdrachtgever;
- gevallen van overmacht zoals oorlog, nucleaire explosies en dergelijke kunnen leiden tot de beëindiging van de overeenkomst.

Voor bijvoorbeeld relevante wetswijzigingen, gebreken aan de bestaande infrastructuur of ernstige bodemverontreiniging die niet kenbaar was, geldt dat dit in principe ook gevallen van vergoeding zijn en dus voor rekening komen van de opdrachtgever. Van deze categorie risico's wordt een limitatieve lijst gemaakt. Voorstel is dat de opdrachtnemer op basis van die lijst een eigen risico hierin bepaalt. Het spreekt voor zich dat het voor de opdrachtgever aantrekkelijk is dat marktpartijen

een zo groot mogelijk eigen risico voorstellen. Zij worden hiervoor dan ook beloond in het gunningssysteem.

Naast gevallen van vergoeding zijn er ook *gevallen van uitstel*. Dat zijn risico's waarbij naast een eventuele vergoeding voor een financieel nadeel ook de datum voor ingebruikname van de tram opgeschoven moet worden. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren als de opdrachtgever een vergunning niet op tijd heeft verleend. Ook van gevallen van vertraging wordt een limitatieve lijst gemaakt. Opdrachtnemers wordt gevraagd ook hierin een eigen bijdrage te leveren, in dit geval gebeurt dat in tijd. Ze moeten wel aantonen dat ze in hun planning ook daadwerkelijk rekening houden met het opvangen van vertraging.

De wijze waarop de risicoverdeling in het contract is geregeld, staat los van de onderlinge afspraken tussen de gemeente en de provincie Groningen. In het contract gaat het om de verdeling tussen opdrachtnemer en opdrachtgever.

In de laatste actualisatie van de business case (juli 2011) zijn de volgende risico's gewaardeerd:

		mio (NCW 3,2% 1-1- 2010)
Opdrachtgeverskosten:		
	Pure risico's opdrachtgever	7,7
	Ramingonzekerheden opdrachtgever	4,6
Onderdeel van de Bruto Beschikbaarheidsvergoeding:		
	Pure risico's opdrachtnemer	28,3
	Ramingonzekerheden opdrachtnemer	15,7
	Algemene risico's opdrachtnemer	41,4

Pure risico's zijn risico's die het gevolg zijn van onverwachte gebeurtenissen met een schadelijk effect. Ramingsonzekerheden hebben bijvoorbeeld betrekking op de precieze hoeveelheden materiaal die nodig zijn, en op de uitvoeringsmethode die bij aanleg wordt gehanteerd, en ook op de prijzen van vastgoed, materiaal en arbeid. Algemene risico's hebben betrekking op de lange doorlooptijd van het project. Ze zijn niet toe te rekenen aan specifieke onderdelen ervan, maar hebben bijvoorbeeld te maken met onzekerheden ten aanzien van de inflatie- en renteontwikkeling, of de energieprijzen.

Alle risico's zijn gewaardeerd en voorzien van dekking. Dit geld blijft bij de overheid als zij het risico draagt en gaat naar de marktpartij als deze het risico overneemt.

Net als in de oorspronkelijke business case geldt dat een aantal risico's niet expliciet is gewaardeerd in de business case. Deze worden als ze zich voordoen ten laste gebracht van het weerstandsvermogen. Het gaat hierbij om:

- de gebruikelijke restrisico's;
- inflatierisico;
- onzekerheid met betrekking tot de reizigersopbrengsten.

Deze hebben we geschat op € 20 - 40 mln. Hiervoor hebben we weerstandsvermogen beschikbaar via de middelen uit de indirecte verkoopopbrengsten van Essent.

Vooralsnog gaan we ervan uit dat we circa € 15 mln. in het weerstandsvermogen moeten aanhouden (€ 40 mln. x 50% kans van optreden x waarschijnlijkheidsfactor van 90 % x ratio weerstandsvermogen van 80 %).

In de komende versie van de business case zullen ook de risico's worden geactualiseerd. Het gaat hierbij vooral om hoogte van de risicowaardering en de verdeling tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. Dit actualiseren zal gebeuren op basis van de actuele investeringskostenraming, de actuele onderhoudskostenraming, actuele marktgegevens en de risicoverdeling zoals deze is opgenomen in het DBFMO-contract.

Kunt u vanuit uw expertise aangeven welk moment het meest geëigend is om een externe expert een second opinion op het DBFMO-contract te laten uitvoeren?

De komende periode worden een aantal samenhangende second opinions uitgevraagd. Vanwege de gewenste onafhankelijkheid hiervan worden deze in opdracht van de controlafdelingen van de provincie en de gemeente, echter wel in samenwerking met het projectbureau RegioTram, uitgevoerd:

1. second opinion op het DBFMO-contract: waaronder de artikelen over wijzigingen, de risicoverdeling en het betalingsmechanisme;
2. second opinion op de outputspecificaties;
3. een toets op de integraliteit van de hiervoor genoemde documenten.

Daarnaast wordt door het projectbureau RegioTram een second opinion gevraagd op de actualisatie van de business case. De resultaten van deze second opinions moeten uiterlijk eind januari 2012 beschikbaar zijn zodat eventuele aanpassingen naar aanleiding hiervan nog met marktpartijen kunnen worden besproken en een plek kunnen krijgen in de definitieve aanbestedingsdocumenten. Deze kunnen, uitgaande van de huidige planning, na 19 maart 2012 niet meer worden gewijzigd.

Indien uw raad ook een second opinion wil laten uitvoeren op de huidige concepten, dan moeten de resultaten hiervan ook voor eind januari bij ons bekend zijn. Dat geeft ons de gelegenheid eventuele aanbevelingen te verwerken.

Bestemmingsplannen

In januari liggen de bestemmingsplannen voor de eerste twee tracédelen voor in de gemeenteraad. Wij zijn voornemens deze in december vast te stellen in ons College. Daarna worden ze aan de raad verzonden zodat ze in de commissie Ruimte en Wonen

(11-01-2012) en/of Beheer en Verkeer (18-01-2012) kunnen worden besproken. Wij zijn nog in afwachting van het hogere waarde besluit (geluid) van de minister. Dit verwachten wij voor het einde van dit jaar te ontvangen.

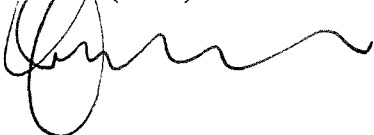
Experts uit Edinburgh en/of Bremen een lezing laten verzorgen voor alle geïnteresseerde raadsleden

U heeft voorgesteld experts uit Edinburg en/of Bremen een lezing te willen laten geven over de projecten in die steden. Het projectbureau RegioTram volgt ontwikkelingen bij soortgelijke projecten op de voet omdat dit waardevolle lessen op kan leveren. U hebt hierover kunnen lezen in de benchmark die wij in september 2010 aan u hebben verzonden. Onlangs hebben we een analyse laten maken van de 'case Edinburgh'. Deze is na vaststelling in de stuurgroep RegioTram beschikbaar. Naar verwachting is dit in december 2011.

Wij gaan er vanuit dat we u hiermee voldoende hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

